

การวิจัยปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดร้อยเอ็ด
(ACTION RESEARCH FOR MODIFICATION OF SEXUAL HEALTH RISK BEHAVIOR OF FEMALE HIGH SCHOOL STUDENTS IN ROI - ET PROVINCE)

เลขแก้ว เสียงเพราะ 4737474 PHIPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิ์ ลิระพันธ์, Ph.D., ทรายดล เก่งการพานิช, พ.ม., ลักขณา เตมศิริชัยกุล Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อทราบประสิทธิผลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิง และประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น กลยุทธ์สำคัญที่ใช้จัดการเรียนรู้คือ การใช้ปัญหาเป็นหลักและนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และมีส่วนร่วม ในการศึกษาได้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 พื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 40 คนเป็นตัวอย่าง ผู้ปฏิบัติ และใช้หลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นรวม 12 สัปดาห์ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยมีกระบวนการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนสำคัญ คือ การวิเคราะห์ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ของเด็กนักเรียนหญิง การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ การปฏิบัติการตามหลักสูตร และการประเมินผลการเรียนรู้ แต่ละขั้นตอนการปฏิบัติการได้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้รับนำมาวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบและประเด็นที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นความหมาย และคุณค่าของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณที่วัดผลการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน โดยได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired Sample t-test

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังการเรียนรู้จากหลักสูตรที่กำหนด นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกเรื่องความรู้ความเข้าใจปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ความเชื่อในความสามารถของตนเองในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศสัมพันธ์ โดยเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น เป็นไปตามหลักสูตรใหม่ที่ใช้ในการเรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับวัยรุ่น ประสบการณ์ตรงของกลุ่มตัวอย่าง และการนำเสนอตัวแบบจากเรื่องราวชีวิตจริงของปัญหาวัยรุ่นเรื่องเพศสัมพันธ์ และนักเรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ อยู่ภายใต้การสนับสนุนและแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด กระบวนการและรูปแบบดังกล่าวนี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ยืนยันให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ว่า การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นหญิงไปในทิศทางดีขึ้น และมีความเป็นไปได้หากมีกลยุทธ์และกลวิธีที่เหมาะสม

บทเรียนที่ได้รับจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อสถานศึกษาในการเป็นนวัตกรรมของการจัดการเรียนเรื่องเพศศึกษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนได้อย่างต่อเนื่องและใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นได้ด้วย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนทั่วไปได้ รวมทั้งเป็นบทเรียนทางวิชาการและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาเรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์แนวใหม่ด้วย

คำสำคัญ : การวิจัยปฏิบัติการ/พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศสัมพันธ์

ACTION RESEARCH FOR MODIFICATION OF SEXUAL HEALTH RISK BEHAVIOR OF FEMALE HIGH SCHOOL STUDENTS IN ROI - ET PROVINCE

KATEKAEW SEANGPRAW 4737474 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORS : PRASIT LEERAPAN, Ph.D., THARADOL KENGGANPANICH, M.A.,
LAKKHANA TERMSIRIKULCHAI, Ph.D..

ABSTRACT

This action research aimed to assess the effectiveness of a program for modification of sexual health risk behavior of female high school students and the efficiency of a learning model. The important strategies used for organizing the learning were problem-centered and student-centered learning and participation. The sampled group was composed of 40 8th grade students of the Educational Region 1, Muang District, Roi-et Province. A learning program developed by the researcher was implemented with the sampled students for 12 weeks. The learning process was composed of 4 main stages : analyzing the problems regarding sexual health among female students ; developing the curriculum ; implementing the curriculum developed ; and evaluating the curriculum. In each implementation stage qualitative and quantitative methods were used for data collection. For the qualitative data, the content analysis was made according to a framework and key themes that reflected the meanings and values of the learning management process. The quantitative data were analyzed by computing percentage, arithmetic means, standard deviation and Paired Sample t-test, that could reveal the modification of sexual health risk behavior of female students.

The results of the study showed that after participating in the program significant positive changes were found in the sampled students regarding their knowledge about sexual health problems of adolescents, self-efficacy for avoiding sexual health risk behavior, and sexual health risk behavior ($p < .05$). [The learning processes were found to be occurred accordingly with the 8 lesson plans of the sexual health curriculum developed whereby this new curriculum was developed based on the real problems and the direct experience of the sampled students, including the presentation of the role models' life experiences, the exchanging knowledge and experience among students, and the provision of an opportunity for students to study additional information for exchanging in the group. These mentioned processes were closely supported and supervised by the thesis advisors.]

The processes and models were important instruments that were effective in modifying sexual health risk behavior of female adolescents, (with the use of the appropriate strategies and methodologies.) The lessons learned will be directly useful for educational institutions. This innovative sex education program can be applied to students of any grade level. This program not only provided a new academic experience but also suggested a new educational policy on sexual health learning.

KEYWORD : ACTION RESEARCH/ SEXUAL RISK BEHAVIOR

295 pp.